

Начало > Търсене на практикуващи юристи > Видове юридически професии Видове юридически професии

Белгия

В тази част ще намерите информация за различните юридически професии в Белгия.

Юридически професии: въведение

В този раздел ще намерите информация за юридическите професии, като например:

прокуратурата,

съдиите,

юристи,

нотариусите и

съдебните изпълнители.

Прокуратура

Организация

Прокуратурата (*ministère public*) се състои от се състои от магистрати от **прокуратурата (*parquet*)** или **одитората (*auditorat*)**, които, в това си качество, изпълняват служебните си задължения в района на действие на съда, към който са установени.

В рамките на всеки съдебен район магистратите, които представляват прокуратурата пред първоинстанционния съд (*tribunal de première instance*), както и пред съда по дела на непълнолетни лица (*tribunal de la jeunesse*), който е подразделение на първоинстанционния съд, са **прокурорът (*procureur du Roi*)**, първият заместник-прокурор (*premiers substitués*) и заместник-прокурорите (*substitués*). Те се явяват и пред териториално компетентните полицейски съд или съдилища и търговския съд.

Пред трудовите съдилища тази функция се изпълнява от служител, известен като **трудов одитор**, който също е подпомаган от заместници и при необходимост — от старши заместници. По наказателни дела от тяхната компетентност тези служители се явяват и пред наказателния съд (*tribunal correctionnel*), който е подразделение на първоинстанционния съд, или пред полицейски съд или съдилища (*tribunal de police*).

В апелативните съдилища (*cour d'appel*) и **трудовете съдилища (*cour du travail*)** тези функции се упражняват от **генералния прокурор (*procureur général*)**, който ръководи и упражнява надзор над магистратите от главната прокуратура към апелативния съд (*parquet général*) и одитората към трудовия съд (*auditorat général*). В апелативния съд генералният прокурор се подпомага от първи генерален адвокат (*premier avocat général*), генерални адвокати (*avocats généraux*) и заместник генерален прокурор (*substitués du procureur général*). В трудовете съдилища генералният прокурор се подпомага от първи генерален адвокат, генерални адвокати и заместник генерален прокурор.

В Касационния съд (*Cour de cassation*) функцията на прокуратурата се упражнява от **генералния прокурор към този съд**, подпомаган от първи генерален адвокат и генерални адвокати. Въпреки еднаквата терминология, в този съд функцията на прокуратурата е съвсем различна.

Касационният съд не се произнася по съществуващото на делото, а проверява законосъобразността и редовността на производството.

Прокуратурата е **независима** при извършване на отделните действия по разследване и наказателно преследване, без с това да се накърнява правото на компетентния министър да разпорежи наказателно преследване и да издаде задължителни указания в областта на наказателната политика, включително по отношение на политиката в областта на разследването и наказателното преследване.

Роля и задължения

Прокуратурата изпълнява редица функции и задължения. Нейната работа се състои в **разглеждането и работата по наказателни дела и граждански дела**.

По наказателните дела магистратите от прокуратурата защитават интереса на обществото и следят за нормалното протичане и приключване на наказателното производство. Тези задължения те изпълняват както при разглеждането на делото по същество, така и при досъдебните процедури по дознание и разследване (при разследващите съдилища: решаващия състав (*chambre du conseil*) и обвинителния състав (*chambre des mises en accusation*)). На съдебното заседание те изискват от съда прилагането на Наказателния закон; наред с това те следят за вземане на необходимите мерки с цел правилно изпълнение на произнесените присъди. **В наказателния съд (*cour d'assises*)** функцията на прокуратурата се упражнява от генералния прокурор към апелативния съд, който обаче може да упълномощи друг прокурор.

По граждански дела прокуратурата се намесва служебно в предвидените от закона случаи и когато опазването на обществения ред налага нейната намеса. По тези дела прокуратурата предоставя становище (писмено или устно) по отношение на основанието. До прокуратурата задължително се отправя искане за становище в случаите, свързани със специалните въпроси, описани в член 764, първи параграф от Съдебния кодекс (*Code judiciaire*). Също така прокуратурата може да поиска да бъде информирана по други дела с цел предоставяне на становище, когато счете това за уместно, а съдилищата могат да представят на вниманието ѝ дела служебно (член 764, втори параграф от Съдебния кодекс).

Освен описаните по-горе основни функции прокуратурата отговаря, в рамките на своята компетентност, и за **подходящото изпълнение и последващите действия по отношение на решенията и насоките, свързани с политиката в областта на наказателното правораздаване**.

Насоките за политиката в областта на наказателното правораздаване се определят от министъра на правосъдието след консултация с колегията на генералните прокурори (*collège des procureurs généraux*), състояща се от генералните прокурори към петте апелативни съдилища.

Тази колегия е под ръководството на министъра на правосъдието и взема решения с цел възможно най-добре съгласувано изготвяне и координиране на политиката и правилно функциониране на прокуратурата като цяло.

Компетентността на колегията обхваща цялата територия на страната и нейните решения са задължителни за генералните прокурори към апелативните съдилища и за подчинените им членове на прокуратурата.

Повече информация можете да намерите на уебсайта на [прокуратурата](#).

Съдии

Организация

Белгийската държава се основава на принципа на разделение на властите, а именно законодателната, изпълнителната и съдебната власт.

Съдебната власт е независима.

Прави се разграничение между т. нар. „седащи магистрати“ (*la magistrature assise*), (съдиите и съветниците в съдилищата), и т. нар. „стоящи

магистрати“ (la magistrature debout), (прокуратурата — ministère public или parquet— вж. по-горе).

Съдебната власт (siège) се упражнява от съдилищата и трибуналите и разрешава правни спорове. Тя също така контролира законосъобразността на актовете на изпълнителната власт. По правило магистратите в по-нисшите съдилища се наричат „съдии“ (juges), докато магистратите в апелативните съдилища се наричат „съветници“ (conseillers).

Функцията на съдиите е да прилагат закона към фактическите обстоятелства или спора по граждански иск, с който са сезирани, както и към лицата, извършили закононарушение.

В някои по-нисши съдилища професионални съдии заседават заедно с непрофесионални съдии. Непрофесионални съдии работят в следните юрисдикции:

Търговски съд: професионални съдии и непрофесионални съдии по търговски въпроси (наричани juges consulaires).

Трудов съд: професионални съдии и непрофесионални съдии (наричани juges sociaux).

Съд по прилагане на наказанията (tribunal de l'application des peines): професионални съдии и непрофесионални съветници по прилагане на наказанията (наричани assessesurs en application des peines).

Прокуратурата има собствена социална мисия в рамките на съдебната система, която, в допълнение към спазването на наказателноправните норми, включва и задачи от гражданскоправно естество, наред с другото, в областта на социалното право, правото, свързано с децата и младежите, и търговското право.

Управление и подкрепа

Колегия на съдилищата

Съдилищата са част от съдебната власт. В една демократична правова държава те допринасят, в рамките на правомощията, предоставени им от законодателя, за разрешаването или предотвратяването на конфликти по независим, безпристрастен и професионален начин, като същевременно спазват правните норми и използват наличните средства, така че да се постигне възможно най-добро качество.

Колегията подпомага съдилищата при изпълнението на основната им задача:

като изисква по прозрачен, професионален и добре обоснован начин необходимите ресурси и гарантира за тяхното оптимално използване;

като изпълнява функциите на говорител на ръководството на съдилищата и трибуналите по отношение на външни лица;

като подпомага управлението на съдилищата

Колегия на прокуратурата

Освен петимата генерални прокурори колегията на прокуратурата включва федералния прокурор, трима членове на прокурорския съвет (Conseil des procureurs du Roi) и един член на Съвета на трудовите одитори (Conseil des auditeurs du travail). Заедно те разглеждат всички въпроси, свързани с доброто управление на прокуратурата.

Председателят на колегията на генералните прокурори е и председател на колегията на прокуратурата.

На първо място, колегията на прокуратурата подкрепя, от гледна точка на управлението, изпълнението на наказателната политика, определена от колегията на генералните прокурори. На второ място, тя се стреми към постигане на цялостно качество в рамките на прокуратурата, по-специално в областта на комуникацията, управлението на знанията, цифровизацията, измерването на работното натоварване, работните процеси, статистиката и стратегическото управление на човешките ресурси. Накрая, тя предоставя управленска подкрепа на съдебни органи като генералните прокурори, одитората към трудовия съд, районните прокуратури, трудовите одитори и федералната прокуратура.

За изпълнението на тези задачи колегията на прокуратурата предприема всички необходими мерки и може да издава задължителни препоръки и насоки.

Тя заседава веднъж седмично. Тя редовно организира консултации с министъра на правосъдието.

Известие

Консултативен съвет на магистратите (Conseil consultatif de la magistrature)

Консултативният съвет на магистратите е представителят на съдебната власт пред органите по всички въпроси, свързани със статута, условията на труд и правата на магистратите.

Автономни и федерални съдебни органи

Висш съдебен съвет

контрол и становища

Ролята на Висшия съдебен съвет е да подпомага доброто функциониране на белгийската съдебна система, като играе решаваща роля при подбора и назначаването на магистрати, упражнява външен контрол върху нейното функциониране, по-специално чрез одити, конкретни разследвания и разглеждане на жалби, както и чрез издаване на становища.

Висшият съдебен съвет е независим орган на парламента, правителството и съдебната власт.

Институт за съдебно обучение

Обучение

Институтът за съдебно обучение е независим федерален орган, който отговаря за разработването и прилагането на цялостната политика за развитие и обучение на магистратите и съдебните служители, за да допринесе за качествено правосъдие.

Адвокати

Роля и задължения

Адвокатите са юристи и специалисти в областта на правосъдието. Те спазват етични правила, които гарантират тяхната **абсолютна независимост**. Освен това адвокатите са длъжни да пазят професионална тайна.

Адвокатите са подготвени да практикуват в различни области на правото, които често са свързани една с друга (дружествено право, административно право, градоустройствено право, данъчно право, семейно право и т.н.). В хода на професионалната си кариера адвокатите може да се специализират в една или повече от тези области, в които са придобили специални познания и опит.

Адвокатът може да ви съдейства не само пред съдилищата, а и във всички случаи, в които може да се нуждаете от правна помощ, от представител, от съставител на текстове, а дори и от морална подкрепа.

Следователно неговата функция е тройна:

Адвокатът **съветва**

Адвокатът **помирява**

Адвокатът **защитава**

Адвокатът може да защитава и представлява клиентите си пред всички юрисдикции в държавата — полицейски съд, мирови съд, първоинстанционен съд, търговски съд, първоинстанционен трудов съд, апелативен съд, трудов съд, наказателен съд, Държавен съвет — а дори и в другите държави от Европейския съюз.

Адвокатът предоставя съдействие и в процедурите по арбитраж или медиация, при различните алтернативни методи за решаване на спорове или на различни събрания или срещи.

Адвокатът не се намесва само при наличие на спор. Със съветите, които дава или с договорите, които съставя или преработва, той често спомага да се избегне завеждането на дело.

Той също така може да Ви помогне, ако искате да наемете или закупите недвижим имот, ако предвиждате да учредите дружество, ако повече не можете да обслужвате дълговете си, ако искате да сключите договор с новия си работодател, ако сте жертва на произшествие или насилие, ако сте призван пред съд, ако се развеждате и т.н.

Адвокат за всички:

За лицата с ниски доходи законът предвижда услуга по оказване на правна помощ (aide juridique, наричана в миналото „pro deo“) и оказване на помощ за покриване на съдебните разноски (assistance judiciaire):

Правната помощ дава възможност за напълно или частично безплатно използване на услугите на адвокат. Тя е структурирана на две нива:

Първоначалната правна помощ (aide juridique de première ligne) е достъпна за всички и не е обвързана с дохода. Това са дежурства (permanence), по време на които адвокати са на разположение за кратки консултации: първоначален правен съвет, молба за информация и др.

Органите, които отговарят за предоставяне на първоначална правна помощ, са известни като „Комисии за правна помощ“ (Commissions d'Aide Juridique).

Правната помощ от второ ниво (aide juridique de deuxième ligne) е достъпна за лицата, които отговарят на определени финансови условия или се намират в определено положение. Тази напълно или частично безплатна помощ, според случая, дава възможност да се назначи адвокат, който да Ви съдейства в съдебна или административна процедура, да Ви предостави по-задълбочена консултация или дори да Ви съдейства в процедура по медиация. Органите, които отговарят за предоставяне на правна помощ от второ ниво, са известни като „Бюра за правна помощ“ (Bureaux d'Aide Juridique).

Помощта за покриване на съдебните разноски дава възможност за пълно или частично освобождаване от съдебни разноски (съдебна такса, такса вписване, разходи за съдебен изпълнител, нотариус или вещо лице...). За да получи подпомагане за покриване на съдебните разноски, клиентът лично или чрез своя адвокат отправя искане към бюрото за правна помощ.

Отговорни органи

Всички адвокати членуват в адвокатска колегия (barreau). Към момента в Белгия има 25 адвокатски колегии.

Съюзът на френкоезичните и немскоезичната адвокатски колегии (AVOCATS.BE) е организацията, която обединява адвокатските колегии от френкоезичната и немскоезичната общности в страната (общо 11 френкоезични адвокатски колегии и 1 немскоезична адвокатска колегия).

Съюзът на фламандските адвокатски колегии (Orde van Vlaamse Balies (OVB)) е организацията, която обединява всички адвокатски колегии от нидерландскоезичната общност в страната (13 адвокатски колегии).

За повече информация относно професията на адвокатите, моля посетете следните уебсайтове:

[Съюз на френкоезичните и немскоезичните адвокатски колегии в Белгия](#)

[Съюз на фламандските адвокатски колегии](#)

Достъпът до тези бази данни е **безплатен**.

Нотариуси

Нотариусите са **длъжностни лица, натоварени с обществени функции**, които се назначават от краля и чиято специфична роля е да извършват заверки на актове. За някои актове законът предвижда задължителното участие на нотариус, който да потвърди сключено между дадени страни споразумение („**актове с нотариална заверка**“, actes authentiques). Така например за продажбата на недвижим имот е необходимо да се прибегне до нотариус. Освен за изготвяне на актове с нотариална заверка, към нотариус можете да се обърнете и за осребряване на наследство, за изготвяне на собственоръчно подписано споразумение, за получаване на консултация и т.н.

Компетентността на нотариусите се отнася главно до три важни области:

правото, свързано с недвижими имоти (продажба на недвижим имот, заеми и т.н.),

семеино право (брачен договор, наследство, развод и др.) и

дружествено право (учредяване на дружества и т.н.).

Съществува и **Национална нотариална камара** (Chambre nationale des notaires). Нейните главни **задачи** са:

да представлява нотариусите на Белгия пред властите и институциите в рамките на своята компетентност,

да изготвя правилата за професионална етика,

да отправя към нотариалните камари полезни препоръки за съблюдаване на професионалната дисциплина.

Нотариалните камари на ниво провинция са професионалните дисциплинарни органи: техните основни функции са да следят за спазване на правилата за професионална етика и поведение и да разрешават спорове от професионално естество (например разглеждането на жалби). Що се отнася до разглеждането на жалби, за нотариусите е създадена и **Национална служба за медиация** (www.ombudsnotaire.be).

Съществува също така и Кралска федерация на нотариусите в Белгия (Fednot). Fednot е професионално сдружение, което подпомага нотариалните кантори, като им предоставя правни становища, съвети и препоръки относно управлението на нотариалната кантора, решения в областта на информационните технологии, обучения и информация за широката общественост. Fednot включва мрежа от 1 150 нотариални кантори с 1 550 нотариуси и 8 000 сътрудници.

Повече информация можете да намерите на [уебсайта на Кралската федерация на нотариусите в Белгия](#).

Други правни професии

Съдебни изпълнители

Съдебните изпълнители са **длъжностни лица, натоварени с обществени функции**, които упражняват функцията си със **статут на свободна професия**. С други думи, той има двойна професионална идентичност: от една страна е длъжностно лице, а от друга страна упражнява функцията си **независимо**.

Съдебният изпълнител е **длъжностно лице, натоварено с обществени функции**, тъй като държавата му е делегирала една част от публичната власт. Поради тази причина той не може да откаже да изпълни искане за намеса, освен ако професионалната етика или законът му дават това право, например в случай на конфликт на интереси или при незаконосъобразност на искането. Съдебният изпълнител никога не действа по своя

собствена инициатива, а винаги по искане на друго лице, което му възлага в установената форма конкретна задача. При всички задачи, които трябва да изпълнява, той е длъжен да спазва различни законови изисквания. Съдебният изпълнител може да поиска заплащане за своята работа, за да покрие изцяло или частично своите разходи.

Като лице, **упражняващо свободна професия**, съдебният изпълнител действа по независим и безпристрастен начин. Той поставя професионалния си опит в услуга на всички. Това означава, че той не получава заплата, обезщетение или други привилегии от страна на властите. Разходите са за негова сметка.

Областите, в които може да се намесва съдебният изпълнител, могат да бъдат разделени на две големи категории: **„извънсъдебни функции“** (извънсъдебно събиране на задължения или официално установяване на факти) и **„съдебни функции“** (върчване на процесуални актове, принудително изпълнение на решение). Когато съдебният изпълнител предприема някое от тези действия, често негово задължение е да предостави информация за начина, по който можете да упражните правата си, както и да отговори на Вашите въпроси за неговата функция. Няма значение дали вие искате услуга от него или сте обект на неговите действия.

Във всеки съдебен район има **камара** на всички съдебни изпълнители **в района**. Нейните основни задачи са да следи за това дали съдебните изпълнители от съответния район спазват приложимите към тях дисциплинарни правила, закони и подзаконова нормативна уредба и да урежда споровете, които могат да възникнат между съдебните изпълнители.

Съществува също така и Национална камара на съдебните изпълнители в Белгия (Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique), чиито основни **задачи** са следните:

да следи за еднаквото спазване на дисциплината и професионалната етика от страна на съдебните изпълнители,

да защитава интересите на нейните членове и

да ги представлява.

Повече информация можете да намерите на уебсайта на [Националната камара на съдебните изпълнители в Белгия](#).

Други

Съдиите и магистратите от прокуратурата са подпомагани от широк кръг административни и правни специалисти: съдебни секретари, съдебни помощници, юристи и секретари към прокуратурата и административен персонал.

На всяко заседание съдията е подпомаган от **съдебен секретар** (greffier). Секретарят извършва предварителната подготовка за работата на съдията, например като подготвя необходимите преписки за заседанието. На самото заседание секретарят води протокол и следи за правилното съставяне на всички необходими документи. Секретарят изпълнява и координира функциите на съдебния секретариат. Всеки съд има секретариат, който се оглавява от главен секретар. В зависимост от големината на съда в секретариата има един или повече съдебни секретари. От своя страна съдебните секретари може да бъдат подпомагани от административен персонал.

Съдебните помощници (référéndaires) са юристи, които подпомагат съдиите при изготвяне на техните решения. Те помагат при разглеждането на делата под отговорността на един или повече съдии и като следват техните инструкции. Те проучват преписката, разглеждат повдигнатите правни въпроси и изготвят проекторешения в правните им аспекти.

Прокурорите също могат да привличат юристи, които да подготвят правните аспекти на техните дела. Тези юристи са известни като „juristes du parquet“. Те извършват правни проучвания, организират разследвания или подготвят правните аспекти на призовките и правните основания под отговорността на и като следват инструкциите на един или повече прокурори.

Всяка прокуратура има секретариат, който се оглавява от главен секретар. Тези секретариати оказват съдействие на магистратите при проучвателната работа и обработката на документацията и при съставянето на преписките. Те следят за актуалността на документите и регистрите на прокуратурата, поддържат архивите и т.н. Броят на секретарите зависи от големината на службата. Секретарите могат да бъдат подпомагани и от административен персонал.

Съдебните секретариати и прокуратурите назначават голям брой административен персонал. Административният персонал управлява преписките на разглежданите дела и данните, които се вписват в бази данни. Друг административен персонал се занимава с пощенските пратки и внасянето на документи, както и с посетителите, които лично са призовани в прокуратурата.

Можете да намерите повече информация за тези професии в [този документ](#) (378 Kb)

Организации, които предоставят безплатни правни консултации

Всеки гражданин може да получи **първоначална безплатна правна консултация** от професионални юристи. **Първоначалната правна помощ** включва:

практическа информация,

правна информация,

първоначално правно становище или

насочване към специализирана организация.

На този етап въпросът няма да се реши непосредствено, но се предоставят **първоначални насоки**. Групи от дежурни юристи са на разположение в съдилищата, центрове за правна помощ, някои общински администрации, по-голямата част от публичните центрове за социална помощ и в различни сдружения, в които има правна служба.

За повече информация, моля разгледайте онлайн брошурата: [Правната помощ: по-добър достъп до правосъдие](#).

Бази данни с правна информация

Информация може да бъде намерена на [уебсайта на Федералната публична служба „Правосъдие“](#) (Министерство на правосъдието).

Последна актуализация: 28/07/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.